

Information om god man och förvaltare

VÄSTERÅS STAD
Överförmyndarnämnden

VEM KAN FÅ HJÄLP AV EN GOD MAN ELLER FÖRVALTARE?

En person kan av olika anledningar ha svårigheter att själv ta hand om sin ekonomi och sina personliga angelägenheter. Om svårigheterna beror på sjukdom, psykiska problem, hög ålder eller liknande förhållanden kan personen få hjälp av en god man eller förvaltare. Den gode mannen eller förvaltaren fungerar då som ett ombud för personen och kan hjälpa till med att exempelvis betala räkningar och ansöka om hjälpinsatser.

Personen som behöver hjälp av en god man eller förvaltare kommer fortsättningsvis att kallas för den enskilde. Som ett gemensamt begrepp för god man och förvaltare kan begreppet ställföreträdare användas.

STÄLLFÖRETRÄDARENS UPPDRAG

En god man eller förvaltare kan utses med uppdrag att bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person. Det är den enskildes behov som avgör vad som ingår i ställföreträdarens uppdrag. Ställföreträdaren kan hjälpa till med att sköta den enskildes ekonomi genom att betala räkningar, ordna med placeringar och hantera eventuella skulder. Den enskilde kan också få hjälp med att ansöka om särskilt boende, bostadstillägg och handikappersättning samt att överklaga beslut. Ställföreträdaren kan också se till att den enskilde får den personliga omvårdnad som han eller hon behöver.

Den gode mannen eller förvaltaren ska inte utföra uppgifter som att handla mat, följa med på läkarbesök, flyttstäda eller byta glödlampor. Ställföreträdaren ska däremot se till att sådana uppgifter blir utförda. I starkt personliga angelägenheter har den gode mannen eller förvaltaren inte någon beslutanderätt gentemot den enskilde. Det innebär att den gode mannen eller förvaltaren inte mot den enskildes vilja kan besluta i frågor som rör den enskildes boende eller innehållet i erbjuden sjukvård.

GOD MAN OCH FÖRVALTARE

Att ha god man är frivilligt. Den gode mannen ska fungera som ett ombud och utföra sina uppgifter i samråd med den enskilde.

Förvaltarskap är till skillnad från godmanskap inte frivilligt, utan en tvångsåtgärd. Den som har förvaltare förlorar helt eller delvis rätten att sköta sin ekonomi och ingå avtal. Förvaltaren behöver inte den enskildes samtycke utan kan själv bestämma hur den enskildes angelägenheter och ekonomi ska skötas.

Eftersom förvaltarskap är en ingripande tvångsåtgärd ska det bara användas när den enskilde inte kan få hjälp på något annat, mindre ingripande sätt. Om den enskilde kan få hjälp av en god man behöver inte en förvaltare utses.

SKILLNADER MELLAN GODMANSKAP OCH FÖRVALTARSKAP

Godmanskap	Förvaltarskap
Frivilligt	Inte frivilligt
Läkarintyg behövs i de flesta fall för att styrka behovet av godmanskap.	Läkarintyg behövs alltid för att styrka behovet av förvaltarskap.
Det behöver inte finnas en betydande risk för att den enskilde hamnar i ekonomiska svårigheter. Det är tillräckligt att den enskilde vill ha hjälp.	Det måste finnas en betydande risk för att den enskilde hamnar i ekonomiska svårigheter. Det kan till exempel handla om att huvudmannen skuldsätter sig, inte betalar sina räkningar eller blir utnyttjad ekonomiskt av andra.
I de flesta fall hålls inget sammanträde i tingsrätten.	Om den enskilde motsätter sig förvaltarskap hålls sammanträde i tingsrätten.
I de flesta fall behöver inget rättegångsbiträde utses.	Den enskilde får hjälp att föra sin talan av ett rättegångsbiträde.
Den gode mannen måste utföra sitt uppdrag i samråd med den enskilde, i den mån det går.	Förvaltaren kan utföra sitt uppdrag utan samtycke från den enskilde.
Om den enskilde inte längre vill ha hjälp av en god man ska godmanskapet upphöra.	För att ett förvaltarskap ska kunna upphöra krävs i de flesta fall ett läkarintyg som visar att förvaltarskapet inte längre behövs.

Arvode

Gode män och förvaltare har rätt till arvode för deras uppdrag. Huvudregeln är att den enskilde själv betalar arvodet. Kostnaden för en god man eller förvaltare är normalt cirka 12 000 kronor per år. För mer information, se nämndens broschyr om arvode till ställföreträdare.

Kontakt

Postadress

Västerås stad
Överförmyndarnämnden
721 87 Västerås

Besöksadress

Port-Anders gata 3, T3

Kontaktcenter

021-39 00 00

E-postadress

overformyndaren@vasteras.se

Webbplats

www.overformyndarnamnden.se